

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

УДК 94 (437.6) «1471/1526»: 930.22

DOI: [https://doi.org/10.24144/2523-4498.1\(38\).2018.159876](https://doi.org/10.24144/2523-4498.1(38).2018.159876)ДИПЛОМАТИЧНІ ВІДНОСИНИ ЧЕСЬКОГО КОРОЛІВСТВА
ЗА ПРАВЛІННЯ ДИНАСТІЇ ЯГЕЛЛОНІВ (1471–1526 рр.)

Андрусак Я. Я. (Ужгород)

У статті розкрито дипломатичні відносини Чеського королівства за правління династії Ягеллонів. Чеське королівство проводило багатовекторну зовнішню політику і відіграло важливу роль у міжнародних відносинах серед держав Центрально-Східної Європи. Головним напрямком у зовнішній політиці були відносини з Угорським королівством, Св. Римською імперією німецької нації, Австрійським ерцгерцогством, Саксонським і Бранденбурзьким курфюрствами. Найскладнішими були відносини з Турецькою імперією, що стали наслідком «Могацької катастрофи» та втрати династією Ягеллонів Чеського і Угорського королівств.

Ключові слова: Владислав II Ягеллон, Людовік II Ягеллон, Чеське королівство, Угорське королівство, Св. Римська імперія німецької нації, Австрійське ерцгерцогство, Саксонське курфюрство, Бранденбурзьке курфюрство, Турецька імперія.

Постановка проблеми. Представниками чеської династичної лінії Ягеллонів були Владислав II (1471–1516) і Людовік II (1516–1526) Ягеллони [2, с. 53]. Головним напрямком у зовнішній політиці були відносини з Угорським королівством, Австрійським ерцгерцогством, Саксонським і Бранденбурзьким курфюрствами, Німецькою та Турецькою імперіями. Увагу дослідників привертають питання пов'язані з зовнішньополітичною діяльністю представників чеської династичної лінії Ягеллонів у контексті міжнародних відносин провідних держав Центрально-Східної Європи.

Метою нашої наукової студії є спроба висвітлити дипломатичні відносини Чеського королівства за правління династії Ягеллонів. Зауважимо, що автор не торкається питань династично-шлюбних відносин, що може бути темою окремого дослідження.

У **зарубіжній історіографії** дипломатичні відносини Чеського королівства окресленого періоду розглядається переважно в контексті висвітлення зовнішньо- та внутрішньополітичних подій. Вивчення різних аспектів окресленої проблематики займалися такі дослідники, як *Ф. Палацький (Palacký)* [14], *П. Чорней (Corneje)* [8], *В. Чехура (Sechura)* [7] та інші. Щодо української історіографії, то комплексні праці з цієї проблеми відсутні.

Джерельною основою для написання нашої наукової студії послужили документи, опубліковані у збірниках «Архів Чеський» [15; 18], «Архів корони чеської» [9], «Матеріали дипломатичних справ польських 1486–1516 рр.: Кодекс Загребський» [13].

Виклад основного матеріалу. Висвітлюючи зовнішньополітичну ситуацію, велику увагу приділяємо угодам, укладеним із Угорським королівством на чолі з королем Матяшем Корвіном (1443–1490). Протягом 1466–1478 рр. тривала так звана «Богемська війна». Врегулювання конфлікту між королями Матяшем Корвіном та Владиславом II Ягеллоном відбулося шляхом підписання у 1479 р. Оломоуцького мирного договору, що закріпив розподіл земель Чеської корони між двома правителями. Важливу роль у військово-політичному протистоянні між Владиславом II та Матяшем Корвіном відіграла чеська шляхта. У політичному плані Оломоуцький з'їзд поставив Чехію у складне становище. Землі Чеської корони залишилися розділені. Влада чеського короля поширювалася на територію Богемії та частини Моравії. Щодо Силезії, обох Лужиць (Верхньої і Нижньої), а також іншої частини Моравії, то вони залишилися під владою Матяша Корвіна [2, с. 54].

Останні роки життя Матяша Корвіна ознаменувалися погіршенням відносин між Угорським та Чеським королівствами, а також наступом на політичні права вищих станів Моравії і Силезії. Владислав II не міг залишити такі дії без уваги. Хвилювало Владислава II і намагання Матяша Корвіна поставити після себе правителем Яноша Корвіна. Його батькові Казимиру IV не подобалося, що Матяш Корвін своїми діями становив потенційну небезпеку і для польських інтересів. Саме тому Владислав II та Казимир IV 23 та 29 квітня 1489 р. підписали у Празі та Кракові відповідні угоди про спільні військові дії, які підтвердили і передові пани та рицарі обох королівств.

У цей час в Угорщині постало питання про наступника. Одна частина угорської знаті бачила наступником Яноша Корвіна (1473–1504), інша – Владислава II. За таких обставин, Матяш Корвін всі титули і владу передав у спадок своєму позашлюбному синові Яношу Корвіну та подарував йому замок Вішеград на Дунаї (Visegrád). Планувалося офіційно (у Вроцлаві) оголосити Яноша Корвіна чеським королем, але раптова смерть Матяша Корвіна перервала ці плани [7, с. 109-111].

Після смерті Матяша Корвіна (1490 р.) боротьба за угорську корону була напруженою. Королем було обрано Владислава II Ягеллона (15 липня 1490 р.) [1, с. 13]. Згідно із домовленостями з угорським дворянством (та рішенням Оломоуцького з'їзду) Владислав II мав виплатити 400 тис. золотих за приєднання земель Моравії, Силезії та Лужиць до Чеського королівства [2, с. 54]. Таким чином, землі Чеської корони возз'єдналися під владою єдиного правителя у складі Чеського королівства.

Відносини між Чеським королівством та Св. Римською імперією німецької нації (далі Німецькою імперією) в цей період стали напруженими і суперечливими, особливо після запрошення на німецький трон Максимиліана, сина імператора Фрідріха III (1452–1493). Ці суперечки розпочалися ще у 1400 р. за імператора Карла IV Люксембурга (1346–1378) та короля Вацлава IV (1378–1419). Чеський король не визнавав над собою жодних прав імператора. Фрідріх III хотів поставити королем Німеччини Максимиліана, але для цього потрібно було підтвердження курфюрств. Максимиліан не був прихильником ні Матяша Корвіна, ні Владислава II, але Матяш якраз поступився посадою курфюрста у Чехії Владиславу II. Так 16 лютого 1486 р. у Франкфурті був призначений великий з'їзд, на якому просили обрати

Максиміліана I (1486–1519) німецьким королем та допомагати йому в боротьбі проти Матяша Корвіна та Туреччини. При обранні 16 лютого 1486 р. ні слова не було мовлено про курфюрста Чеського королівства. Ігнорування чеського голосу на виборах Максиміліана образило не лише короля Владислава II, але й чеську знать [12, s. 202-206; 8, s. 460].

Ця ситуація була вигідною для короля Матяша Корвіна, який, перебуваючи у стані війни з імператором, шукав нових союзників. Бо в Австрії для короля Матяша Корвіна були досить обтяжливі. Тому він дбав, щоб Владислав II не став союзником імператора. Уже у травні 1486 р. було призначено з'їзд до міста Йглави (Jihlava), на який мали прибути королі Матяш Корвін та Владислав II. На з'їзді 10 вересня 1486 р. було виголошено два рішення від імен обох королів. У них йшлося про вирішення деяких суперечливих питань та вимог, які залишалися невирішеними після Оломоуцького з'їзду. Зазначимо, що в першому рішенні йшлося про замки та маєтки, які були здобуті у війнах. Зміст другого запису врегулював внутрішні податки і потреби земель Чеської корони [18, s. 289-295; 7, s. 109].

Не менш важливим напрямком зовнішньої політики було питання перемир'я з Австрією. Ще у 1477 р. Фрідріх III разом з папською курією визнав право Матяша Корвіна на чеську корону і цим самим відхилився від Владислава II, що призвело до військових протистоянь. Відомо, що перемир'я було укладено з 24 листопада 1479 р. – по 17 січня 1480 р. Після нових сутичок у 1481 р. було укладено нове перемир'я до 31 серпня 1481 р. На Оломоуцькому з'їзді 6 січня 1481 р. це рішення підтвердив імператор Фрідріх III., а 16 квітня 1481 р. – чеська знать. Судячи з того, що подібні переговори тривали до 1483 р., то цілковитої згоди не було досягнуто.

Нові військові сутички з Габсбургами виникли між Владиславом II та Максиміліаном I протягом 1490-1491 рр. Вони завершилися підписанням миру 7 листопада 1491 р. у м. Пожонь (Братислава). За наполяганням імператора Максиміліяну I дісталась Австрія, а Владиславу II – Угорщина. Мир 1491 р. підписаний у Пожоні – вирішив і окремі аспекти протиріч між Габсбургами та Ягеллонами. За угодою укладеною між Владиславом II та Максиміліаном I, окрім територіального, вирішувалося і питання престолонаслідування у випадку, якщо Ягеллони помруть бездітними, угорська корона перейде до Габсбургів. У 1515 р. Віденський конгрес домігся укладення матримоніального пакту між Габсбургами та Ягеллонами. Суть даного пакту зводилася до об'єднання обох династій. Зокрема представники довговічнішої династії мали успадкувати угорський чеський престол, а діти Ягеллонів та Габсбургів мали побратися. Це призвело до остаточного припинення Габсбурзько-Ягеллонського суперництва та об'єднання двох династій [5, с. 62-63; 6, с. 199-202].

Шукав союзників Владислав II і серед німецьких князів. Владислав II отримав від усіх 6-х курфюрстів листи з вибаченнями за те, що він був проігнорований при обранні Максиміліана I. Владислава II було визнано курфюрстом Чехії [7, s. 111; 9, s. 132-136].

Вдалою була політика Владислава II щодо сусідніх князівств, а саме з Саксонським та Бранденбурзьким курфюрствами. Уже декілька років тривали суперечки, і лише тепер вдалося досягти компромісу. Були укладені угоди про спільну боротьбу проти Матяша Корвіна [8, s. 462; 17, s. 85-99]. Щодо відносин із Саксонським курфюрством, то було підняте питання виплати коштів за надану допомогу (забезпечення

порядку на виборах чеського короля у Кутній горі) у 1471 р. князеві Альбрехту III «Хороброму» Саксонському (1464–1500) – засновнику альбертинської лінії Веттінів [3, с. 125-131]. Проблему було вирішено до кінця 1482 р. У травні 1482 р. було укладено угоду, за якою встановлювалося перемир'я між Чехією та Саксонією. У війні проти Німецької імперії Чеське королівство в разі потреби з умовою фінансування витрат зобов'язувалося надати військову допомогу, зокрема тисячу вершників та 4 тис. піхоти. Альбрехт Саксонський погодився за 20 тис. золотих відмовитися від захоплених замків і графів Бечов над Теплов (Petschau), Кінжварту (Kynžvart) та Гартенштейн (Hartenstein) у Чехії [14, s. 136-137].

Непростими були відносини з Польським королівством. Відзначимо, що протягом 1494–1499 рр. робилися спроби створення антитурецької коаліції між представниками династії Ягеллонів. У 1494 р. в м. Левочі зустрілися брати Владислав II, Ян Альбрехт, архієпископ Фредерік, молодший із братів Сигізмунд і Фрідріх – маркграф Бранденбурзький. Відсутність великого князя литовського Олександра пояснювалася війною з Московією та набігами татар. Письмового документу з'їзду не залишило. Дослідники припускають, що обговорювалися питання турецької загрози, проблем у Молдавському князівстві та суперечок з Максиміліаном [10, s. 332; 4, с. 26-27; 11, s. 102].

Після смерті Казимира IV польську корону успадкував його молодший син Сигізмунд I (1506–1548). Під час виборчої кампанії його кандидатуру підтримав король Владислав II. Вони були синами Єлизавети Австрійської. Після того, як Сигізмунд I заручився з Барбарою Заполяї (1490/95–1515), він став ворогом імператора Максиміліана I через те, що робив спроби від'єднати від імперії Прусські землі. Саме тому імператор намагався залучити до війни проти Польщі царя Василя III Івановича (1479–1533). За таких обставин Владислав II виступив як посередник між ворогуючими сторонами і відіслав до Максиміліана I свого передового дипломата пана Рендія з Оушави, а до Сигізmunда I – князя Бартоломея Мінстерберзького для врегулювання конфлікту. Щодо відносин із Сигізmunдом I, то після смерті великого князя литовського Олександра (19 серпня 1506 р.) Глогівське та Опавське князівства присягнули Владиславу II і від 26 серпня 1508 р. мали перейти під чеську корону [8, с. 591].

У 1514 р. відбулася важлива подія, що вплинула на міжнародну ситуацію у Центрально-Східній Європі. 8 вересня 1514 р. 12-17 тис. (за іншими даними 35–40 тис.) польсько-литовсько-руське військо, очолене князем Костянтином Острозьким (1460–1530), завдало поразки на р. Орша 20 тис. (за іншими даними 40-80 тис.) московській армії, очолюваної Іваном Челядніним і Михайлом Булгаковим-Голіциним. За таких обставин імператор Максиміліан I, який ще 4 серпня 1514 р. заключив угоду з царем Василем III Івановичем (1479–1533) вирішив переглянути свою політику. Можна припустити, що робилися спроби досягнення угоди з Сигізmunдом I. Також, Максиміліан I розпочав переговори в Угорщині. Імператор просив видати за нього Анну та призначити його опікуном Людовіка II Ягеллона. Діти мали виховуватися при австрійському дворі. Натомість Людовіка II мали проголосити спадкоємцем імператорського престолу. Ця пропозиція, у зв'язку з слабким здоров'ям Владислава II, знайшла підтримку як у Чехії серед панів, так і в Угорщині серед прелатів [15, s. 171-173; 13, s. 123-125; 14, s. 428]. У 1522 р. Людовік II мав зустрітися із ерцгерцогом Фердинандом Габсбург-

гом (1421–1564) у Відні. Мета зустрічі – проблема Пруссії. Річ у тому, що Людовік II мав приятельські стосунки з Альбрехтом Бранденбурзьким – першим герцогом Пруським (1490–1568). Коли Людовік II попросив Сигізмунда I укласти перемир'я з Московією, то отримав відмову. Чеській знаті не подобалася політика Альбрехта Пруського щодо Чехії, і вони були на стороні Сигізмунда I. Альбрехт Пруський намагався наблизити до короля Людовіка II Йоахима I Бранденбурзького (1484–1535) [14, s. 510]. Із розвитком селянської війни в Німеччині, чеські стани хвилювалися, щоб вона не поширилася на їх території. Лютеранство поширилося в Пруссії серед рицарів-хрестоносців і проникало в Чехію. Лютеранство прийняв єпископ Самландський та князі Бранденбурзькі. Тиск із боку короля Сигізмунда I змусив Альбрехта Бранденбурзького (Пруського) 8 квітня 1525 р. підписати мир. За угодою було визнано Пруське князівство, але мало ленно залежати від Польщі. Так, 10 квітня 1525 р. Сигізмунд I офіційно передав титул герцога Пруссії Альбрехту Бранденбурзькому і спадково його братам Їржі, Казимирові та Ганушові [14, s. 548].

Найскладнішими були відносини з Турецькою імперією. Ситуація загострилася з приходом до влади султана Сулеймана I Кануні (1520–1566). Вирішити проблему дипломатичним шляхом не вдалося. Невдала внутрішня політика представників чесько-угорської лінії династії Ягеллонів призвела до втрати підтримки серед чеських панів, угорських магнатів та представників містян. Не вдалося залучити в боротьбу проти турецької агресії передових монархів Європи та Папську державу. Кульмінацією протистояння стала битва при Могачі (29 серпня 1526 р.) [19, s. 133-176; 16, old. 34-55]. Чеська і угорська знать недооцінила рівень небезпеки та дбала більше про власні політичні й економічні інтереси. Людовік II, будучи королем двох королівств, був зраджений

власними станами, що стало наслідком «Могачької катастрофи». Все це призвело не лише до захоплення значної частини Угорщини турками і встановлення їх гегемонії у цьому регіоні, але й вимерла чесько-угорська лінія династії Ягеллонів.

Висновки. Отже, Чеське королівство проводило багатовекторну зовнішню політику і відіграло важливу роль у міжнародних відносинах серед держав Центрально-Східної Європи. Зовнішньополітичні фактори мали вплив на внутрішньополітичні настрої Чеського королівства. Це виявилось в політиці, яку проводили чеські вищі стани, насамперед відстоюючи власні інтереси та позиції. Головним напрямком у зовнішній політиці були відносини з Угорським королівством. Можемо констатувати, що чеська вища шляхта у дипломатичному протистоянні з угорськими вищими станами здобула перемогу. Землі Чеської корони воз'єдналися під владою єдиного правителя у складі Чеського королівства. Не менш важливим напрямком були відносини з Німецькою імперією. Німецька знать політично тиснула на Чеське королівство і намагалася позбавити курфюрства їхнього короля. Вдалою була політика Владислава II щодо сусідніх князівств, а саме з Саксонським та Бранденбурзьким курфюрствами. Вдалося вирішити суперечки і укласти вигідні угоди. Непростими і напруженими були відносини з Австрійським ерцгерцогством та Польським королівством. З Польщею робилися спроби створення антитурецької коаліції між представниками династії Ягеллонів. Щодо Австрії, то велику роль зіграло укладення матримоніального пакту 1515 р., що призвело до остаточного припинення суперництва за владу у Центрально-Східній Європі та об'єднання двох династій. Найскладнішими були відносини з Турецькою імперією, що стали наслідком «Могачької катастрофи» та втрати династією Ягеллонів Чеського і Угорського королівств.

Список використаних джерел

1. Андрусак Я.Я. Династична боротьба за угорську корону в 1490 р. // Шевченківська весна. Історія : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. К., 2008. Вип. 6: Частина 2. Т. 1. С. 12-14.
2. Андрусак Я.Я. Оломоуцький мирний договір 1479 року та вплив його умов на політичне становище земель Чеської корони // Науковий вісник УжНУ. Серія : Історія. Ужгород: «Говерла», 2017. Вип. 1 (36). С. 53-57.
3. Андрусак Я.Я. Польсько-Угорське протистояння на Кутногірському з'їзді 1471 року та позиція чеського дворянства // Наукові записки Тернопільського національного університету ім. В. Гнатюка. Серія : Історія. Тернопіль, 2009. Вип. 1. С. 125-131.
4. Зимина Е. Польско-литовская династия Ягеллонов в контексте международных отношений в конце XV– начале XVI столетия // Вестник Московского университета. Серия 8. История. Москва, 2013. № 3. С. 20-42.
5. Товтин Я.І., Андрусак Я.Я. Завершення суперництва між Габсбургами та Ягеллонами за чесько-угорський трон і підписання Братиславського договору 1515 р. // Схід. Аналітично-інформаційний журнал. Донецьк, 2008. № 5. С. 61-64.
6. Товтин Я.І., Андрусак Я.Я. Суперництво між Габсбургами та Ягеллонами за чесько – угорський трон (середина XV- початок XVI ст.) // Наукові записки Тернопільського національного університету ім. В. Гнатюка. Серія : Історія. Тернопіль, 2008. Вип. 1. С. 198-202.
7. Čechura J. České země v letech 1437–1526. Jagellonci na českém trůně 1471–1526. Praha : «Libri», 2012. Díl II. 423 s.
8. Čornej P., Bartlová M. Velké dějiny země Koruny České (1437–1526) Praha-Litomyšl : Paseka, 2007. Svazek VI. 839 s.
9. Haas A. Katalog listin z let 1438–1526 // Archiv koruny české 6 (dalí AKČ). Praha: Archivní správa ministerstva vnitra, 1958. S. 132–136.
10. Finkel L. Zjazd Jagiellonow w Lewoczy r. 1494 // Kwartalnik Historyczny. 1914. T. 28. S. 332.
11. Kratke dejiny Slovenska / Zost. E. Mannova. Bratislava : AEP, 2003. 368 s.
12. Krieger K. Habsburkové ve středověku. Od Rudolfa I. (1218–1291) do Fridricha III. (1415–1493). Praha: Argo, 2003. 254 s.
13. Materiały do dziejów dyplomacji polskiej z lat 1486–1516 : «Kodeks Zagrzebski». Wrocław-Warszawa-Kraków : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1966. 220 s.
14. Palacký F. Dějiny národu českého v Čechách a na Moravě. Praha: L. Mazáč, 1930. Díl V. 578 s.
15. Petr z Rosenberka Mikuláš Trčkoví, děkuje mu za list a posílá všeliké zprávy o poměru strany své k císaři, o politice polské a válce s Rusy. Na Krumlově 1514, 30. Sept. / A. Rezek (ed.) Dopisy rodů Hradeckého a Rosenberského od roku 1507 – 1519 // Archiv Český 11 (dalí AČ). Praha, 1892. S. 171–173.
16. Szabó J. Mohács. Budapest : Osiris, 2006. 638 old.
17. Tomek V. Dějepis města Prahy X. Praha: Fr. Řivnác, 1894. 632 s.
18. Umluva mezi Vladislavem II. Králem českým a Matyášem Uherským ve příčině stejné mince, daná v Jihlavě 10. září 1486 (z let 1484–1486) / F. Kameníček (ed.) Sněmy Moravské z let 1477–1480 // AČ 10. Praha, 1890. S. 289–291.
19. Vybiral Z. Bitva u Moháče. Praha: Havran, 2008. 225 s.

References

1. Andrusyak Ya.Ya. Dy'nasty'chna borot'ba za ugors'ku koronu v 1490 r. // Shevchenkivs'ka vesna. Istorija : Materialy' Mizhnarodnoyi naukovo-prakty'chnoyi konferenciyi molody'x ucheny'x. K., 2008. Vy'p. 6 : Chasty'na 2. T. 1. S. 12-14. (in Ukrainian).
2. Andrusyak Ya.Ya. Olomoucz'ky'j my'rny'j dogovir 1479 roku ta vply'v jogo umov na polity'chne stanovy'shhe zemel' Ches'koyi korony' // Naukovy'j visny'k UzhNU. Seriya: Istorija. Uzhgorod: «Goverla», 2017. Vy'p. 1 (36). S. 53-57. (in Ukrainian).
3. Andrusyak Ya.Ya. Pol's'ko-Ugors'ke proty'stoyannya na Kutnogirs'komu z'yizdi 1471 roku ta pozy'ciya ches'kogo dvoryanstva // Naukovi zapy'sky' Ternopil's'kogo nacional'nogo universy'tetu im. V. Gnatyuka. Seriya: Istorija. Ternopil', 2009. Vy'p. 1. S. 125-131. (in Ukrainian).
4. Zimina E. Pol'sko-litovskaja dinastija Jagellonov v kontekste mezhdunarodnyh otnoshenij v konce XV– nachale XVI stoletija // Vestnik Moskovskogo universiteta. Seriya 8. Istorija. Moskva, 2013. №3. S. 20-42. (in Russian).
5. Tovtyn Ya.I., Andrusyak Ya.Ya. Zavershennya superny'cztva mizh Gabsburgamy' ta Yagellonamy' za ches'ko-ugors'ky'j tron i pidpy'sannya Braty'slavs'kogo dogovoru 1515 r. // Sxid. Anality'chno-informacijny'j zhurnal. Donecz'k, 2008. № 5. S. 61-64. (in Ukrainian).
6. Tovtyn Ya.I., Andrusyak Ya.Ya. Superny'cztvo mizh Gabsburgamy' ta Yagellonamy' za ches'ko – ugors'ky'j tron (sередy' na XV- pochatok XVI st.) // Naukovi zapy'sky' Ternopil's'kogo nacional'nogo universy'tetu im. V. Gnatyuka. Seriya: Istorija. Ternopil', 2008. Vy'p. 1. S. 198-202. (in Ukrainian).
7. Čechura J. České země v letech 1437–1526. Jagellonci na českém trůně 1471–1526. Praha: «Libri», 2012. Díl II. 423 s. (in Czech).
8. Čornej P., Bartlová M. Velké dějiny zemí Koruny České (1437–1526) Praha-Litomyšl: Paseka, 2007. Svazek VI. 839 s. (in Czech).
9. Haas A. Katalog listin z let 1438–1526 // Archiv koruny české 6 (dalí AKČ). Praha: Archivní správa ministerstva vnitra, 1958. S. 132–136. (in Czech).
10. Finkel L. Zjazd Jagiellonow w Lewoczy r. 1494 // Kwartalnik Historyczny. 1914. T. 28. S. 332. (in Polish). Kratke dejiny Slovenska / Zost. E. Mannova. Bratislava : AEP, 2003. 368 s. (in Slovak).
11. Kratke dejiny Slovenska / Zost. E. Mannova. Bratislava : AEP, 2003. 368 s.
12. Krieger K. Habsburkové ve středověku. Od Rudolfa I. (1218–1291) do Fridricha III. (1415–1493). Praha: Argo, 2003. 254 s. (in Czech).
13. Materiały do dziejów dyplomacji polskiej z lat 1486–1516: «Kodeks Zagrzebski». Wrocław-Warszawa-Kraków : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1966. 220 s. (in Polish).
14. Palacký F. Dějiny národu českého v Čechách a na Moravě. Praha: L. Mazáč, 1930. Díl V. 578 s. (in Czech).
15. Petr z Rosenberka Mikuláš Trčkov, děkuje mu za list a posílá všeliké zprávy o poměru strany své k císaři, o politice polské a válce s Rusy. Na Krumlově 1514, 30. Sept. / A. Rezek (ed.) Dopisy rodů Hradeckého a Rosenberského od roku 1507 – 1519 // Archiv Český 11 (dalí AČ). Praha, 1892. S. 171–173. (in Czech).
16. Szabó J. Mohács. Budapes: Osiris, 2006. 638 old. (in Hungarian).
17. Tomek V. Dějepis města Prahy X. Praha: Fr. Řivnác, 1894. 632 s. (in Czech).
18. Úmluva mezi Vladislavem II. Králem českým a Matyášem Uherským ve příčině stejné mince, daná v Jihlavě 10. září 1486 (z let 1484–1486) / F. Kameníček (ed.) Sněmy Moravské z let 1477–1480 // AČ 10. Praha, 1890. S. 289–291. (in Czech).
19. Vybiral Z. Bitva u Moháče. Praha: Havran, 2008. 225 s. (in Czech).

SUMMARY

DIPLOMATIC RELATIONS OF THE CZECH KINGDOM
UNDER THE RULE OF THE JAGIELLON DYNASTY (1471–1526)

Y. Andrusyak (Uzhhorod)

The article reveals the diplomatic relations of the Czech Kingdom under the rule of the Jagiellon dynasty. The Czech kingdom held a multi-vector foreign policy and played an important role in international relations among the states of Central and Eastern Europe. The main direction in the foreign policy was relationships with the Hungarian Kingdom, the Holy Roman Empire of the German nation, the Archduchy of Austria, Saxony and Brandenburg Kurfürsts. The most complicated were relations with the Turkish Empire which have become a consequence of the “Mohács catastrophe” and the loss of the Jagiellonian dynasty of the Czech and Hungarian Kingdoms.

Key words: Vladislaus II Jagiellon, Louis II Jagiellon, Czech Kingdom, Hungarian Kingdom, Holy Roman Empire of the German nation, Archduchy of Austria, Saxony Kurfürst, Brandenburg Kurfürst, Turkish Empire.